



Beslutningsforslag nr. **B 43**

Folketinget 2011-12

Fremsat den 28. februar 2012 af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om opfordring til at trække aktstykke 51 af 14. februar 2012 om nye statsgarantier til nødlidende banker tilbage fra Finansudvalget

Folketinget opfordrer erhvervs- og vækstministeren til at trække aktstykke 51 af 14. februar 2012 tilbage fra Finansudvalget. Aktstykket udvider statens muligheder for at forlænge og udstede nye statsgarantier til nødlidende banker,

der fusionerer. I modsætning til det foreliggende aktstykke bør det være et krav, at der udstedes klare retningslinjer for, hvilke krav til driften der må stilles i forbindelse med nye garantier og til forlængelse af eksisterende statsgarantier.

Bemærkninger til forslaget

Det er forslagsstillernes hensigt, at de banker, staten giver statsgarantier til, skal ledes ud fra samfundsnyttige og ansvarlige principper, herunder at tilbyde lønmodtagere og mindre erhvervsdrivende en billig og sikker bankforbindelse, opfylde de normale behov for en bankforbindelse og tilstræbe at eliminere et eventuelt udlånsunderskud.

Ledelsen for den fortsættende bank må ikke have været ansvarlig for at bringe den eller de nødlidende banker, der indgår i fusionen, ud i krise.

Ledelsen skal aflønnes med en fastlagt rimelig løn i forhold til andre ansatte i banken og den offentlige sektor og må ikke aflønnes med bonus- og optionsaftaler.

Bankens aktionærer skal som betingelse for statens støtte anerkende disse principper og kan ikke påkalde sig bestemmelser i aktielovgivningen eller anden lovgivning om, at ledelsen for banken skal tilstræbe det størst mulige overskud, og herunder skal der være stop for udbyttebetaling og tilbagekøbsprogrammer, så længe banken får statsstøtte.

*Skriftlig fremsættelse***Frank Aaen (EL):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 51 af 14. februar 2012 tilbage fra Finansudvalget med henblik på at sikre, at de banker, staten giver

statsgarantier til, ledes ud fra samfundsnyttige og ansvarlige principper.

(Beslutningsforslag nr. B 43)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Aktstykke 51

Aktstykke 51

Erhvervs- og Vækstministeriet. København, den 14. februar 2012.

a. Erhvervs- og vækstministeren anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at erhvervs- og vækstministeren kan etablere en ordning, hvorved Finansiell Stabilitet A/S mod betaling af en garantiprovision kan udstede en individuel statsgaranti i det specifikke tilfælde med en fusion mellem to pengeinstitutter, hvoraf mindst det ene er nødlidende eller forventeligt nødlidende, og hvor det fortsættende institut er levedygtigt. Ordningen følger i al væsentlighed beskrivelsen om mulighed for individuel statsgaranti i forbindelse med fusioner i Akt 181 af 7. september 2011.

b. Gennem efteråret 2011 har der pågået forhandlinger i EU-regi om en harmoniseret ordning med udstedelse af individuelle statsgarantier efter fælles europæiske regler. Den 30. november 2011 besluttede EU-landene, at det fortsat er op til de enkelte medlemslande at etablere egne garantiordninger inden for de retningslinjer, som EU-Kommissionen udsteder.

EU-Kommissionens retningslinjer er udmøntet i en meddelelse om anvendelse af statsstøtteregele på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen fra og med den 1. januar 2012.

Samtidig hermed har EU-Kommissionen tilkendegivet over for Erhvervs- og Vækstministeriet, at den ordning med individuelle statsgarantier, der er beskrevet i Akt 181 af 7. september 2011 skal tilpasses Kommissionens meddelelser om statsstøtte til banker i forbindelse med finanskrisen. Ordningen skal derfor ændres således, at ordningen vil kunne anvendes af alle danske pengeinstitutter i forbindelse med en fusion, uanset om de tidligere har fået udstedt en individuel statsgaranti, under forudsætning af, at mindst et af de involverede pengeinstitutter er nødlidende eller forventeligt nødlidende institut. Loftet for de samlede garantier udstedt under ordningen fastholdes på 40 mia. kr. Nærværende aktstykke omhandler således en tilpasning af den ordning, som Finansudvalget godkendte ved Akt 181 af 7. september 2011.

Med henblik på at understøtte sektorbaserede markedsorienterede kriseløsninger blandt pengeinstitutter, indføres en ordning, hvorefter pengeinstitutter frem til udgangen af 2013 kan ansøge om en individuel statsgaranti i forbindelse med en fusion, hvor mindst ét af de to fusionerende pengeinstitutter er nødlidende eller forventeligt nødlidende. Et nødlidende institut defineres som et institut, der ikke lever op til lovgivningens kapitalkrav. Et forventeligt nødlidende institut defineres som et institut, hvor der efter Finanstilsynets vurdering er en betydelig risiko for, at instituttet inden for den nærmeste fremtid på 12-18 måneder vil komme i konflikt med centrale krav i lovgivningen om kapital eller likviditetskrav, hvis det fortsætter som selvstændigt. Kravet om, at der skal være tale om fusioner, der involverer et nødlidende eller forventeligt nødlidende institut skyldes, at EU-Kommissionens statsstøtteretlige kriseregime for den finansielle sektor forudsætter, at der er tale om statsstøtte i forbindelse med håndtering af krisesituationer i ét eller flere pengeinstitutter. Ordningen vil understøtte privatbaserede kriseløsninger for institutter, der er eller efter Finanstilsynets vurdering forventeligt vil blive nødlidende inden for en kort periode.

Hvis der er tale om udstedelse af en ny individuel statsgaranti til afløsning af en eksisterende individuel statsgaranti, er det en forudsætning for anvendelsen af ordningen, at statens risiko for tab på garantierne og eventuelle statslige kapitalindskud reduceres væsentligt i forhold til en situation, hvor de to institutter fortsætter hver for sig. Hvis der er tale om udstedelse af en ny individuel statsgaranti, som ikke er til afløsning af en eksisterende garanti, skal tildelingen ske på et forsvarligt grundlag, jf. vurderingen i den tidligere ordning med individuelle statsgarantier i lov nr. 68 af 3. februar 2009. Loftet for de samlede garantier udstedt under ordningen fastsættes til 40 mia. kr.

Hvis en fusion imellem to pengeinstitutter, jf. ovenfor, udløser forfald af eksisterende seniorgæld til betaling, vil der kunne søges om aftale en individuel statsgaranti, som vil kunne have op til samme størrelse som den forfaldne seniorgæld. Der fastsættes et loft over de samlede garantier udstedt under denne ordning på 10 mia. kr. Aftaler om individuelle statsgarantier indgås af Finansiell Stabilitet A/S, der administrerer ordningen på vegne af staten i henhold til regler fastsat af erhvervs- og vækstministeren, der udover nedenstående vilkår vil omfatte regler, der svarer til de regler som blev anvendt i forbindelse med Finansiell Stabilitet A/S' administration af den tidligere ordning med individuelle statsgarantier, jf. lov nr. 68 af 3. februar 2009. Som det også var gældende under den tidligere ordning med individuelle statsgarantier, er det Finansiell Stabilitet A/S, der varetager statens interesser som investor og potentiel kreditor i det fortsættende pengeinstitut.

Hvis ét eller begge af de fusionerende pengeinstitut i forvejen har en individuel statsgaranti i medfør af lov nr. 68 af 3. februar 2009, kan der maksimalt ansøges om en ny individuel statsgaranti svarende til det samlede beløb for de garantier, der er udstedt til institutterne. Hvis der i forbindelse med fusionen forfalder seniorgæld til betaling, vil der dog også kunne søges om individuel statsgaranti foret beløb op til det forfaldne beløb.

En ny individuel statsgaranti udstedt i forbindelse med en fusion kan have en løbetid på op til 5 år, dog ikke længere end til 31. december 2016, og kun en tredjedel af garantien kan have en længere løbetid end 3 år. Herved sikres en gradvis udfasning af garantien. Garantien må ikke udstedes med en løbetid på mindre end 3 måneder.

Individuelle statsgarantier vil blive udstedt i overensstemmelse med de krav, vilkår og forudsætninger for ansøgning og udstedelsen af garantien, der fremgår af Akt 181 af 7. september 2011. Det har den konsekvens, at Finansiell Stabilitet A/S' indgåelse af aftaler om individuel statsgaranti bl.a. forudsætter, at:

- Der er tale om fusion i henhold til § 12 a i LBK nr. 972 af 13. august 2010 af konkurrenceloven.
- Der foreligger en troværdig likviditetsplan.
- Finanstilsynet vurderer, at det fortsættende institut har en holdbar forretningsmodel jf. § 344, stk. 3 i lov om finansiel virksomhed.
- Finanstilsynet kan godkende sammenlægningen jf. § 204 i lov om finansiel virksomhed.

Er de fusionerende institutter begge under skærpet tilsyn af Finanstilsynet, vil det således være en forudsætning for at kunne ansøge om en individuel statsgaranti, at Finanstilsynet vurderer, at det fortsættende institut er levedygtigt, jf. kravet om godkendelse af forretningsplan og sammenlægning.

I forbindelse med vurderingen af levedygtighed vil Finanstilsynet blandt andet fokusere på om det fortsættende institut har tilstrækkelig kapital til at klare realistiske fremtidige stress scenarier for de 2 kommende år, og om instituttet har realistiske og realiserbare planer i forhold til at kunne håndtere forudsebare udfordringer som fx den fremtidige funding og de kommende forøgede kapitalkrav. Der kan selvsagt på trods heraf efterfølgende indtræffe begivenheder af et uventet omfang, der har som konsekvens, at instituttet efterfølgende ikke længere kan opfylde lovgivningens krav til kapital og likviditet.

Finanstilsynet meddeler Finansiell Stabilitet A/S sin vurdering af holdbarheden af det fortsættende instituts forretningsmodel, og Finansiell Stabilitet A/S skal lægge denne vurdering til grund ved behandling af ansøgningen. Såfremt Finansiell Stabilitet A/S har bemærkninger til vurderingen, drøftes disse med Finanstilsynet.

Finansiell Stabilitet A/S vil i forbindelse med vurderingen af, om udstedelsen af garantien kan anses som forsvarlig, kunne fastsætte samtlige de vilkår for udstedelsen, som Finansiell Stabilitet A/S vurderer som værende nødvendige af hensyn til forsvarligheden. Det i lighed med hvad der var gældende under den tidligere ordning med individuelle statsgarantier, der blev indført med lov nr. 68 af 3. februar 2009,

idet det er Finansiell Stabilitet A/S, der varetager statens interesser som investor og potentiel kreditor i det fortsættende pengeinstitut.

I forbindelse med forsvarlighedsvurderingen, og muligheden for at imødekomme ansøgningen samt fastlæggelse af løbetiden for den individuelle statsgaranti, er det væsentligt, at Finansiell Stabilitet A/S vurderer det fortsættende pengeinstituts likviditetsplan efter udløbet af garantien som troværdig. Herunder kan der fx ligge et krav om en gradvis nedbringelse af de statsgaranterede lån. Det skal bemærkes, at en vurdering af likviditetsplanen vil være forbundet med usikkerhed, idet de økonomiske markeder endnu ikke er stabiliseret, hvorfor Finansiell Stabilitet A/S må foretage det bedste skøn ud fra de på tidspunktet givne forudsætninger og oplysninger.

Finansiell Stabilitet A/S kan ved beslutning om tildelingen af garantien tage Nationalbankens låneordning med i sine overvejelser.

Ud over vilkår som led i forsvarlighedsvurderingen, vil en aftale om individuel statsgaranti indgået af Finansiell Stabilitet A/S skulle indeholde følgende bestemmelser, der skal være gældende i garantiperioden:

- Det fortsættende pengeinstitut kan ikke udbetale udbytte.
- Det fortsættende pengeinstitut må ikke foretage kapitalnedsættelser, hvor beløbet udbetales til aktionærer, garanter eller andelshavere, iværksættes nye tilbagekøbsprogrammer af egne aktier, udstedes fonds- eller friaktier til favørkurs eller i øvrigt gøres brug af lignende fordelagtige ordninger.

Dette gælder dog ikke helt eller delvis tilbagekøb af statens aktier som led i en afvikling af et statsligt kapitalindskud i det fortsættende institut.

- Der må ikke igangsættes nye aktieoptionsprogrammer eller andre lignende ordninger til direktionen, og eksisterende programmer og andre lignende ordninger må ikke forlænges eller fornyes.

Pengeinstitutterne kan foreløbig søge om og få udstedt individuel statsgaranti frem til senest den 30. juni 2012, dog maksimalt frem til udgangen af 2013. Ansøgnings- og udstedelsesperioden hænger sammen med EU-Kommissionens regime for godkendelse af sådanne statsstøtteordninger. EU-Kommissionen kan alene godkende ansøgningsperioden for op til et halvt år ad gangen, hvorfor perioden for ansøgninger og udstedelse alene er fastlagt frem til 30. juni 2012.

Den tidligere ordning med individuelle statsgarantier, der blev indført med lov nr. 68 af 3. februar 2009 fandt på samme vilkår anvendelse på Grønland og Færøerne. Det er derfor naturligt, at de to nye ordninger også finder anvendelse for danske pengeinstitutter, herunder institutter på Grønland og Færøerne. Det drøftes i den forbindelse med de respektive landsstyre, om Grønland og Færøerne ønsker at være omfattet af ordningen med individuel statsgaranti.

Pengeinstituttet skal betale en risikobaseret garantiprovision for statsgarantien, som tilfalder staten.

Udgangspunktet for fastsættelsen af garantiprovisionen er det af EU-Kommissionen p.t. fastsatte minimumsniveau for institutter uden rating på 1,35 pct., jf. Kommissionens meddelelse af 6. december 2011. Hertil lægges et tillæg, der er stigende i garantiens løbetid, således at der i det første år tillægges 0,65 pct., det andet år 0,75 pct. og det tredje år og frem 0,90 pct. Såfremt EU-Kommissionens minimumsniveau sættes op, vil garantiprovisionen for nye garantiudstedelser som udgangspunkt blive forhøjet. Det understreges, at skulle Kommissionens minimumsniveau vise sig at give en højere garantiprovision i en konkret sag, skal betalingen ske efter den beregning, der giver den højeste provisionsbetaling.

Obligationer, der er udstedt med ny individuel statsgaranti, skal belånes i Nationalbanken og må ikke sælges til tredjemand.

Hvis det fortsættende pengeinstitut efter fusionen har en balance på over 3 mia. euro vil tildeling af en ny individuel statsgaranti kræve en individuel notifikation til Kommissionen med deraf følgende eventuelle yderligere krav.

c. Aktstykket oversendes nu med baggrund i drøftelser afholdt med EU-Kommissionen samt konkrete tilkendegivelser fra sektoren om gennemførelse af private løsninger.

d. Aktstykket forelægges EU-Kommissionen med henblik på godkendelse jf. statsstøttereglerne.

e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at erhvervs- og vækstministeren kan etablere en ordning, hvorefter Finansiell Stabilitet A/S kan udstede en individuel statsgaranti i forbindelse med en fusion mellem pengeinstitutter, hvoraf det ene er nødlidende eller forventeligt nødlidende, og hvor det fortsættende institut er levedygtigt.

På forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 affattes tekstanmærkning nr. 115 under § 8. Erhvervs- og Vækstministeriet, materielle bestemmelse, således:

»Nr. 115. ad 08.23.05 og 08.23.06.

Stk. 1. Erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at etablere en ordning, hvorefter Finansiell Stabilitet A/S kan udstede en individuel statsgaranti i forbindelse med en fusion mellem pengeinstitutter, hvoraf mindst det ene er nødlidende eller forventeligt nødlidende. Der fastsættes et loft for de samlede garantier udstedt under ordningen på 40 mia. kr.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at etablere en ordning, hvorefter Finansiell Stabilitet A/S kan udstede individuel statsgaranti i forbindelse med en fusion mellem pengeinstitutter, hvoraf mindst det ene er nødlidende eller forventeligt nødlidende, og hvor fusionen udløser forfald af seniorgæld til betaling. Garantien kan have op til samme beløb som den forfaldne seniorgæld. Der fastsættes et loft for de samlede garantier udstedt under ordningen på 10 mia. kr.

Stk. 3. Der opkræves en risikobaseret garantiprovision vedrørende de individuelle garantier, jf. stk. 1 og stk. 2. Garantiprovisionen tilfalder staten.

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan, bl.a. på grundlag af EU-Kommissionens godkendelse, fastsætte nærmere regler for administration af ordningen, herunder ansøgningskrav- og procedure, Finansiell Stabilitet A/S' mulighed for fastsættelse af vilkår og beregning af garantiprovision i forbindelse med udstedelsen.

Stk. 5. Ordningerne som beskrevet i stk. 1-4, kan også finde anvendelse for kreditinstitutter på Grønland og Færøerne.«

Indtægter og udgifter på udstedelsen kan optages direkte på forslag til lov om tillægsbevilling.

f. Finansministeriet tilslutning foreligger.

København, den 14. februar 2012

OLE SOHN

/ Hans Høj

Til Finansudvalget.